

Situaci zachraňují i senioři, nejstarší pediatr má 83 let

Mladá fronta Dnes, 21. 5. 2016

Dvě desítky moravskoslezských nemocnic včetně dvou psychiatrických v Opavě a Třinci a Sanatoria v Jablunkově zaměstnávají kolem dvou tisíc lékařů. To je spolu s Jihomoravským a Středočeským krajem nejvíc po Praze, kde jich pracuje přes pět tisíc. Podle odhadů České lékařské komory chybí v zemi nejméně kolem tisícovky lékařů, z toho v nemocnicích na území našeho regionu asi 100. Nejvíc na lůžkových gynekologicko-porodnických odděleních – přes dvě desítky.

"Lékaři chybí všem nemocnicím, největší nedostatek hlásí psychiatrie, geriatrie, gynekologie, interní a infekční lékařství, radiodiagnostika, neurologie, chirurgie a ORL," říká náměstek hejtmana pro zdravotnictví Jiří Martinek s tím, že jen v šesti krajských nemocnicích nyní chybí kolem 40 lékařů, 20 zdravotních sester, ale také radiologičtí pracovníci a fyzioterapeuti. "Zatím to ale nemá vliv na péči o pacienty. Na rozdíl od jiných regionů není situace v nemocnicích zřizovaných krajem taková, aby musely kvůli nedostatku personálu zavírat celé stanice nebo dokonce oddělení. A nemám takové signály ani z ostatních nemocnic v kraji," dodal Martinek. Souhlasí s ním i ředitel odboru zdravotní péče ostravské regionální pobočky Všeobecné zdravotní pojišťovny Michal Vojáček: "Lékaři chybí všude a ve všech oborech – internou počínaje a psychiatrií konče. Žádnému oddělení ale zatím nehrozí zavření."

Personální unie ukončily personální kanibalismus

Důvodů, proč situace na severu Moravy a Slezska zatím není až tak dramatická jako v jiných regionech, je víc.

"Nemocnice v regionu zrušily na přelomu let 2012 a 2013 stovky lůžek. A například v Orlové tehdy skončila celá neurologie hlavně proto, že měla problém sehnat dostatek erudovaného personálu," připomněl Michal Vojáček z VZP.

"Naší výhodou také je, že nesousedíme s Německem či Rakouskem, kam řada lékařů z pohraničí běžně dojíždí do práce. K nám naopak přicházejí lékaři ze Slovenska, máme tu i pár Poláků a hlásí se Ukrajinci. V šesti nemocnicích okresního typu, jejichž zřizovatelem je kraj a které tvoří páteřní síť lůžkové péče, ustal personální kanibalismus ve chvíli, kdy vznikly takzvané personální unie. Spojili jsme vždy dvě sousední nemocnice pod jednoho ředitele. Díky tomu nyní spolupracují, profilují se a přestaly si vzájemně přetahovat a přeplácet lékaře," líčí Jiří Martinek.

Některé nemocnice v regionu vsadily při hledání nových zaměstnanců na osvědčený prostředek z minulosti – náborový příspěvek. Zdravotní sestry mohou získat v Městské nemocnici Ostrava 40 tisíc, ve Vítkovické nemocnici v Ostravě, která patří privátní skupině Agel, 50 tisíc korun a lékařům Městská nemocnice Ostrava nabízí až 200 tisíc korun. "Zdravotní sestry na nabídku reagují, už jsme jich přijali osm, ale lékaři zatím moc ne," netají mluvčí městské nemocnice David Račák. "Přijali jsme jen jednoho, na centrální příjem. Větší

zájem je o nabídku stipendií pro budoucí lékaře. Dostali jsme 17 žádostí a třinácti studentům medicíny už stipendium vyplácíme s podmínkou, že u nás po státnicích nastoupí," dodal Račák.

I to je důvod, proč radní kraje Martinek není příznivcem toho, aby krajské nemocnice nabízely lékařům náborový příspěvek nebo je jinak přeplácely. "Bylo by to kontraproduktivní. Lékaři by tlačili na své nadřízené, ať jim přidají, jinak že odejdou tam, kde jim nabídnou víc," vysvětluje, proč raději podporuje stipendium pro studenty lékařských fakult, kterým si nemocnice zavážou budoucí absolventy na nejméně tři roky. A také vzdělávání sester. "Loni nastoupilo k celoživotnímu vzdělávání 29 sester z krajských nemocnic a letos 31. Na studium přispíváme každé z nich 20 tisíc korun ročně."

Obce nabízejí levné nájmy, byty i další bonusy

Problém s nedostatkem lékařů ale není jen v nemocnicích. Chybí ambulantní stomatologové a praktičtí lékaři pro dospělé i pro děti a dorost, především na Bruntálsku, v Bohumíně, ale také v některých částech Ostravy. Kraj i stát jim proto nabízejí finanční motivaci. "Marně hledáme například praktické lékaře pro děti a dorost pro Ostravu-Přívoz, Štěpánkovice či Chuchelnou. I proto jsme schválili dotační program na podporu vzdělávání všeobecných praktických lékařů i ambulantních pediatriů – od kraje mohou dostat až 70 tisíc korun na povinnou stáž, kterou musí před atestací absolvovat v nemocnici. Praktičtí lékaři, kteří zamíří do odlehlých oblastí, mohou navíc od ministerstva zdravotnictví získat 250 tisíc korun na vybavení ordinace a roční plat zdravotní sestry," říká náměstek hejtmána pro zdravotnictví Martinek. Pro letošní rok vyčlenil kraj na vzdělávání mladých lékařů jeden milion korun. Hledání zubařů je ale pro menší města ještě těžší. Zatímco v Praze připadá na jednoho stomatologa průměrně 800 pacientů, v našem kraji 1 500 a na Bruntálsku, odkud staří odcházejí a noví se tam nehrnou, ještě víc.

"Jen loni skončili na Bruntálsku čtyři stomatologové – tři z důvodu vysokého věku a mladá lékařka se odstěhovala do Prahy. Nové zatím sháníme marně, i když kraj nabízí příspěvek 150 tisíc korun na vybavení a úhradu nájmu stomatologické ordinace na Bruntálsku. Na opakovaná výběrové řízení vypsaná zdravotními pojišťovnami se ale nepřihlásil nikdo," líčí Martinek a dodává, že dotaci mohou získat i studenti 5. ročníku oboru zubní lékařství. Některé obce navíc přidávají k pobídkám kraje vlastní bonusy. Například Vrbno pod Pradědem nabízí nájem ordinace v budově školy jen za dva tisíce korun měsíčně, v případě zájmu i odkoupení vybavení za 200 tisíc korun, což by z větší části pokryl příspěvek kraje, a k tomu nájemní byt 4 + 1. Také Rýmařov nabízí výhodný pronájem ordinace a k tomu bezúročnou půjčku i pomoc při hledání práce pro partnera lékaře. "Situace je bohužel taková, že když už se mladí lékaři rozhodnou zřídit si ordinaci a my na jejich popud vypíšeme výběrové řízení, většina zůstává v Ostravě. Sami rozhodují o tom, kde budou ordinovat," dodal Jiří Martinek. Než rozšíří řady zdejších lékařů dostatek absolventů Lékařské fakulty Ostravské univerzity, budou muset situaci v řadě ordinací zachraňovat senioři. Nejstarší ambulantní pediatr v kraji má 83 let.

Autor: Ivana Lesková